

Preek ds. D.K. Wielenga – H.C. Zondag 4

Gez.7 : 3, 6

Ps. 119 : 22

Ps. 145 : 3, 4, 5

Ps. 103 : 4

Gez. 8 : 2

Lezen: Genesis 3 : 9 - 24; Openb. 21 : 9 - 14, 22 : 14 - 21

Extra lezen: N.G.B. Art. 17 en 20

Tekst: H.C. Zondag 4

Gemeente van Christus,

We horen vanaf het begin van de Heid. Cat. dat het gaat om de enige troost, ons leerboek is dus een schatboek en troostboek. Het gaat om een getroost leven in deze wereld en een getroost heengaan uit deze wereld.

Maar dan komt toch de vraag in ons op hoe men in Zondag 4 kan spreken van de enige troost. Het is niets dan ellende en zonde, vonnis en vloek. Is het niet meer een boek van verschrikking dan een boek van vertroosting? Slaat dit wetboek ons niet met stomheid?

Maar al in Zondag 1, 2 werd ook onder troost verstaan HOE GROOT mijn zonde en ellende is. Dat komen we aan de weet uit het wetboek van God. ZO groot is de ellende dat het moet uitlopen op de eeuwige straf. Ook nu moeten we onze ellende recht en grondig leren kennen. En dat tot onze vertroosting.

Zo wordt dan de stijl van de leer van de ellende gehandhaafd tot het bittere einde toe.

We horen de stem van de wetgever in Zondag 2, de stem van de aanklager in Zondag 3, en dan nu de stem van de rechter in Zondag 4.

Zo zijn we dan gekomen aan het einde van het rechtsgeding, de rechter heeft het laatste woord. Maar merkwaardig is de loop van dit proces. De Here God is gekomen om te troosten, om schuld en zonde weg te doen.

In zijn vonnis over de slang ligt verborgen het vonnis van de vrijspraak in Zijn Zoon, Jezus Christus onze Heer.

Het thema is: van de troost in het vonnis in het rechtsgeding van god.

1. Waarin de rechter handhaaft zijn paradijsrecht;
2. Waarin de rechter uitspreekt de paradijsvloek;
3. Waarin de rechter afkondigt het paradijsevangelie.

1. We gaan terug naar het begin. Ons leerboek brengt ons naar het paradijs. Hier liggen de oorsprongen van het menselijk leven, hier is ook te vinden de bron van alle mensenleed. Hier zien we de mens in zijn ware aard en gedaante: hij is beeldrager van God, hij is geroepen tot de heerschappij over de gehele schepping, over de gehele kosmos. De mens heeft zijn ambt te bedienen. Dat is zijn hoge roeping en zijn uitzicht over het gehele wereldwijde leven tot in de eeuwige zaligheid toe. Maar nu komt de mens in zijn afval en ongehoorzaamheid in zijn ware aard aan de dag. Hij is rebel, opstandeling, revolutionair.

Wanneer Zondag 4 begint dan is daar gelijk de herinnering aan de machtige daden van God in Eden. De herinnering aan de wet van de Here, d.w.z. aan het recht van de Here op de mens en op ons gehele leven en op het leven van het komende menselijke geslacht. Niets van dat leven kan onttrokken worden aan het gezag van de wetgever en Schepper. Het handhaven van Zijn eigen rechten is absoluut niet een onrecht begaan aan de mens. In Hem is geen onrecht, wanneer Hij onszelf aan die wet houdt waaraan Hij zichzelf in goedertierenheid en trouw gebonden heeft. Wanneer de wetgever en rechter zich niet zou houden aan de door Hem zelf gegeven wet, dan was de trouweloosheid aan het woord gekomen. Dan zou de tomeloze willekeur het laatste woord hebben, dan wist geen mens meer waaraan hij toe was met zijn schepper en wetgever.

Het is dus de vraag welke maatstaf de mens aanlegt om een ander, ja zelfs om God van onrechtvaardigheid aan te klagen. Het is nu zo gesteld dat we geneigd zijn als rechter en wetgever op te treden en God te dagen voor onze rechterstoel. Wij zullen dan wel eens beoordelen en vonnis wijzen over onze schepper en wetgever. Want de mens kent dan zijn plaats niet langer door zo op te treden. Dan gaan we de rechter beoordelen naar ons wetboek en onze rechtsopvattingen. Wanneer dan de Here niet doet en spreekt naar hetgeen wij voor recht en waarheid houden, dan is ons vonnis gauw geveld. Natuurlijk is God dan hoogst onrechtvaardig. Het is daarom zaak om goed te zien, dat Góð rechter is en niet wij. Dat Hij ons ter verantwoording roept en niet de mens Hem. Rechtvaardig is wat God in zijn wetboek recht noemt. Het is zaak zijn wetboek goed te lezen.

Dan ligt de zaak van de mens er geheel anders voor. Dan leert de gehele Schrift dat wij door recht zullen losgekocht worden en dat God rechtvaardig is wanneer Hij de goddeloze vrijspreekt van schuld en straf.

Rechtvaardig is die mens die zich houdt aan de gemaakte afspraken en in alles het goede zoekt naar de maatstaf en de afspraak. Het is zaak zich te houden aan zijn verbond, gerechtigheid is strikt zich houden aan wat overeengekomen is. Gerechtigheid, rechtdoen in het gericht is zich gebonden weten aan de begeerde gemeenschap. En is de Here God dan niet strikt rechtvaardig? Hij is van niets te betichten, er valt niets op Hem aan te merken.

De Here heeft toch met bepaalde bedoelingen zijn wet gegeven, nl. om met de mens te leven in zaligheid.

De wetgever zoekt in zijn wet het leven van de mens. Hij zoekt het goede, de zaligheid voor de mens.

Alles in het paradijs spreekt van de uitdrukkelijke begeerte van God om ons goed te doen en ons zijn rijkdommen toe te vertrouwen. Rechtvaardig is Hij dan wanneer Hij dat doel voor ogen houdt. Hij zoekt altijd ons leven, ons geluk, tot in het eeuwige leven, toe. Hij handelt steeds overeenkomstig de wet, de norm van de liefde, want de wet spreekt immers van de liefde tot God en de naaste. Rechtvaardig is de Here God wanneer Hij ons in alles zo behandelt dat Hij zich houdt aan zijn afspraken en ons heil zoekt. Hij wil ons recht doen en ons onze gerechtigheid geven.

Toen dan alles van zijn plaats ging in het paradijs bleef God op Zijn plaats.

Toen de mens zijn plaats verliet en zich voor God verborg in het geboomte van de hof, komt de Here God op de afgesproken plaats en het afgesproken uur om de mens te ontmoeten en met hem te spreken, maar de mens was er niet, hij had zijn plaats verlaten. Maar de Here God is er en blijft op Zijn plaats en zijn wet blijft onveranderd van kracht en geldigheid. Die wet van Hem is het enige vaste punt in de chaos van het paradijs. We zouden het zelfs mogen zeggen: wanneer de Here God niet gekomen was en de gemeenschap met de mens niet langer had begeerd, gewild en gezocht, dan zou Hij niet langer zichzelf getrouw zijn geweest, dan zou Hij onrechtvaardig zijn gebleken in zijn woorden en daden. Maar Hij komt om ons te troosten nu de mens zichzelf in de dood geworpen heeft.

Belovende ons Zijn Zoon te geven. Gods wil tot onze gemeenschap en zijn begeerte ons het leven te geven staat onwrikbaar vast.

Dat is de reden om dankbaar en getroost te zijn: Hij blijft zichzelf getrouw en Hij kan zichzelf niet verloochenen in zijn wil om het goede voor de mens, de gevallen mens te zoeken, daarom zoekt God de mens op en wil Hij de mens weer op zijn plaats voor Hem hebben.

De zaak dient recht gesteld te worden: de mens is onrechtvaardig, hij breekt de gemeenschap, hij zegt de trouw op, hij verscheurt banden en touwen, hij is rebels, hij schendt de wet, en wil zijn eigen leven leiden.

Maar de Here is volmaakt rechtvaardig, Hij blijft zich zelf in de begeerte naar Adam, in het zoeken van de mens. Hij is ook volmaakt rechtvaardig wanneer Hij in rekening brengt de verleiding door de Boze, door Satan.

Zondag 3 sprak al van de mens en zijn verantwoordelijkheid. Zondag 4 brengt nu ook in rekening het ingeven van de duivel, de satanische inspiratie. Dat doet de Heid. Cat. niet om onze verantwoordelijkheid uit te schakelen en ons de schuld te ontnemen. Dat gebeurt echter alleen om des te scherper onze schuld te laten zien.

Het is noodzakelijk iets van dat optreden van de duivel te overwegen. Vandaag ontkent men de historische betrouwbaarheid van het verhaal over onze val. Zoals het er staat kan het niet gebeurd zijn, dat is maar de inkleding van het verhaal. Het gaat tenslotte om de boodschap en dan kan men de aankleding en de bijzonderheden van het verhaal rustig terzijde laten. Wanneer men ontkent dat Adam en Eva onze eerste voorouders zijn, dan moet men er ook toe komen geen geloof te hechten aan de betrouwbare mededeling van de Schrift over de wijze van de overtreding en val.

Hier is drieste en brutale loochening van de betrouwbare mededelingen van het begin, over het paradijs en over de val van de mens.

Er wordt ook hooghartig gesproken als zou de slang hebben gesproken. Hoe kan dat nu dat een dier spreekt? Men bespot de wonderdieren uit de Schrift, een sprekende slang en een sprekende ezelin. Maar dat is toch zo vreemd niet. Mensen zijn in staat dieren te leren spreken, maar dan zegt dat dier het lesje op dat hij van zijn leermeester heeft geleerd. Nooit zal enig dier uit zichzelf een boodschap kunnen verzinnen.

Het wonder ligt niet voor alles in die sprekende slang, maar ligt voor alles in de BOODSCHAP, in het woord dat dat dier horen laat. En dat is het onthutsende, dat die boodschap lijnrecht ingaat tegen het woord en de wet van God. Uit die woorden blijkt dat de slang niet uit zichzelf spreekt maar dat hier is geweest een inspiratie van een ander, van de vijand van God en mensen.

Hier is het klaar als de dag, al zegt de Schrift op deze plaats niet, dat de duivel aan het woord was, en al zegt de Schrift dat wel op andere plaatsen, het is duidelijk uit de boodschap van de slang dat een ander door dat dier spreekt en zich laat horen, het is niets anders dan een satanische inspiratie. Dit woord kán niet opkomen uit het brein van de mens, het kán ook niet voortkomen uit de bron van alle goed, dit woord kan alleen voortkomen uit de vijand van God, uit het satanisch brein van de duivel.

Dat is daarom zo duidelijk omdat dit woord van de slang rechtstreeks ingaat tegen het reeds gesproken woord van God zelf.

Immers de ingeving van de duivel betreft zich op het woord van God op de wet van de Here, nl. op zijn wil van den beginne.

Het is nu de lijnrechte tegenspraak van het woord van God. Het is liegen over de bedoelingen van God, het is met dit liegen over God de mens bedriegen: Terwijl God als wetgever het leven zoekt, zoekt de satan door zijn leugenwoord ons verderf en onze dood.

Naar aanleiding van het zgn. proefgebod komt nu de satan met zijn verleiden tot zonde en tot afval.

En de motieven zijn duivels en satanisch. Hier wordt de mens wijsgemaakt dat hij niet op God zou gelijken maar dat hij aan God zou gelijk zijn. De trouw van God wordt disputabel gesteld. God zoekt het goede niet voor de mens, het is het satanisch motief van de jaloerse God, die we aantreffen in de wereld van de volken. God zou de mens het niet gunnen zo hoog te klimmen.

Hij verdraagt het niet dat de mens als wetgever zou optreden en daarmee zijn geluk in de weg zou staan. Duivels kan het al niet. En uit dat spreken blijkt klaar als de dag dat de leugenaar aan het woord komt en dan blijkt uit zijn tegenspraak van het woord en de bedoelingen van God dat de leugenaar, het verderf, de dood zoekt. Hij is naar het woord van Christus de mensenmoordenaar van begin af aan. De trouw van God wordt in discussie gebracht, en dat kan nu juist in geen geval, dat had moeten onderkend zijn en afgewezen van begin af aan.

Er is geen debat en geen discussie geoorloofd over de trouw van de Here in zijn wet en in het proefgebod. Wat leven en dood zijn, zal God alleen mogen uitmaken. Leven ligt in de gehoorzaamheid, de dood is gelegen in de ongehoorzaamheid. De slang liegt.

Juist ten aanzien van die beide paradijsbomen wordt openbaar de gerechtigheid en trouw van God, zijn wil tot leven en zijn afschuw van de dood. Adam kende de ellende niet allereerst uit de ervaring, wat wist hij van de dood nog af? Maar hij kende de ellende van de dood uit het gebod van God, duidelijk gemaakt in die beide bomen, de boom des levens en de boom van de kennis van goed en van kwaad. Wie eet van de levensboom kiest voor het leven en ontvangt dat leven naar de belofte van God: Wie eet van die

andere boom kiest dan ook voor de dood en zal de straf van de dood ontvangen overeenkomstig de waarschuwing en de dreiging van God. Er is geen enkele reden om de betrouwbaarheid van het paradijsverhaal in twijfel te trekken en er één of andere symbolische verklaring van te geven. We kunnen en mogen niet anders dan het woord van de Here over de val van de mens als hoogst betrouwbaar en historisch juist achten.

Hoe zou men anders kunnen verklaren de schuld en zonde van de mens wanneer het niet zou zijn gebeurd als God in zijn woord ons leert?

Daarom is het ook zo echt duivels om God aansprakelijk te stellen voor onze val. Dat is te wijten aan de satanische inspiratie. Maar dat komt er van als men niet langer uitgaat van de inspiratie van de Heilige Geest, van de geïnspireerdheid van Mozes en de profeten.

De hele kwestie is, of de mens zelf als wetgever wil optreden of de Here God als wetgever blijft erkennen.

Het kan in dit licht geen verwondering wekken dat God zijn eigen paradijsrechten handhaaft. Deed Hij dat niet dan zou satan inderdaad gelijk hebben gehad en had God de strijd om deze wereld verloren, met satan als overste van deze wereld, die de wet stellen zal.

Nu blijkt zijn onwrikbare trouw en het handhaven van zijn wet en in het roepen ter verantwoording. Zo is de situatie ongewijzigd gebleven. Hij is trouw tegenover ons allen in het roepen om Zijn recht, dat is in het begeren van onze liefde tegenover God en de naaste. Hij zal nooit de satan helpen door hem ook maar enigszins tegemoet te komen, Hij denkt er niet aan zijn verbond te schenden en zijn afspraken te annuleren.

In deze satanische ellende schittert altijd nog iets van het verloren paradijs. De wil en de wet van God blijft onverminderd van kracht. Nu openbaart zich het verzet en de tegenstand, dat is de revolutie en het omverwerpen van de wet van de liefde. Hier is moedwillige ongehoorzaamheid die alle anderen met zich meesleept in de ondergang. Ziet nu de troost. Wanneer de hoogste rechter omkoopbaar zou zijn en met de wet liet sollen en knoeien, dan was de corruptie niet meer te overzien, dan kunnen de wetteloze en goddeloze mensen hun gang gaan en nooit meer ter verantwoording worden geroepen. Maar indien in de chaos er slechts één is die de wet handhaaft en naar de stem der wet luistert en zich oriënteert naar recht en waarheid, dan is er perspectief dat de orde wordt hersteld en dat het recht eens zal zegevieren. Dit geldt van God en mensen. Het staan op zijn recht van zichzelf en van de naaste is het betoon van liefde. Wie het recht niet liefheeft, haat zijn naaste, wie Gods recht niet eerbiedigt, laat weten dat hij God haat. Het vragen om zich te houden aan de gemaakte afspraken, aan de akkoorden van samenleving, het bewijzen van trouw, DAT is nu juist betoon van liefde en de wil tot gemeenschap. En zo niet, dan blijft er niets anders over dan onmacht en willekeur. Wie de wet handhaaft laat de paradijsglorie zien.

2. De rechter spreekt in zijn vonnis de paradijsvloek. Wie zich met Adam stelt voor de rechterstoel van God heeft slechts met eerbied te luisteren naar zijn vonnis. De vloek is gekomen omdat de Here alzo gesproken heeft. Ook in die vloek zet zich nu het paradijs door, wat wij aan vloek en dood zien is alleen te verklaren vanuit het verloren paradijs. Het is de paradijsvloek.

Er is letterlijk niets veranderd in de opdrachten van God; het is voor en na de opdracht tot heerschappijvoering, tot doorzoeken van de schatten van de aarde. De cultuuropdracht is gehandhaafd.

Taak zowel voor de man als voor de vrouw en voor hen gezamenlijk.

Maar het kost nu zweet en tranen, doornen en distelen, smart en leed, dood en verderf. De vloek rust nu op de werken van onze handen, ja zelfs de gehele aarde zucht onder de last van deze paradijsvloek. Het ganse schepsel zucht en is in barensweeën tot nu toe. De gehele kosmos is ontworcht. We kunnen ons geen voorstelling meer maken hoe het is geweest en hoe het had kunnen zijn, de herinnering daaraan is voor goed verdwenen, wat we weten, weten we uit het historisch betrouwbare woord van God over het paradijs en de val van de mens in de hof van Eden.

En wat het ooit weer worden kan en zal is ook alleen bekend uit het profetische woord van God, dat slechts met beelden aan deze vervloekte wereld ontleend, ons iets laat

weten hoe het weer zal worden in de stad en de hof van God en van het Lam.
Laat ons zien hoe rechtvaardig de Here is in zijn vonnis. Ons recht was om te mogen eten naar het voorschrift van God. Maar het was Zijn recht om te zeggen dat wanneer men eet van de verboden boom, de dood er op volgt.
De Here belooft in het eten van de boom des levens eeuwig leven en spreekt zo van zijn uitdrukkelijke wil tot onze gemeenschap met Hem en met elkander. Daarom is de tegenstelling deze: de keus is tussen gemeenschap met Hem of uitsluiting van die gemeenschap.
En dan blijkt reeds uit het allereerste verhoor dat de dood zijn werking al is begonnen. Natuurlijk is die lichamelijke dood niet het voornaamste. Wanneer we horen wat Adam zegt en wat Eva zegt, horen we niets dan haat en verderf. Adam die eerst uitbundig was in zijn lied over het geschenk van de vrouw, heeft schampere en bittere woorden voor haar over: die vrouw die Gij mij gegeven hebt. We proeven in deze woorden het gebrek aan gemeenschap zowel met God als met Eva. God krijgt op bedekte wijze de schuld van de ellende; had Hij maar een andere vrouw gegeven, dan was dit niet gebeurd.
En voor Eva is geen goed woord meer over. De haat spuit uit dit woord op en de wil tot gemeenschap is er niet meer. Dat is al uitsluiting van de gemeenschap die de mens over zichzelf voltrekt. Uit zijn woorden is Adam al geoordeeld. Datzelfde geldt van de eerste woorden na de val door de vrouw gesproken. De breuk is volkomen en de schuld wordt nu afgeschoven op de slang die haar verleid heeft.
Wanneer we nu het leven zo leren zien dan merken we overal de paradijstvloek op. God vertoornde zich over de zonde van Adam, zoals hij zich dagelijks vertoort over de zonde van afval en van weerspanning. Dan komen er de tijdelijke straffen, Hij is een God die dagelijks toort. En de toorn van God wordt dan ook openbaar van de hemel over alle goddeloosheid van de mensen.
Hij straft de mens en het gehele menselijke geslacht met hun eigen zonden. Wie zoekt naar de herkomst van deze ellende en straf kan alleen terecht om betrouwbare informatie in het verloren paradijs. Zonder de betrouwbaarheid van het paradijsverhaal is er geen afdoende verklaring van de werking van de paradijstvloek. Daarom is het zo doodgevaarlijk om de betrouwbaarheid van de Schrift in twijfel te trekken en te spreken van een sage, een mythe. We missen dan de enige maatstaf en norm van God om onze huidige situatie te doorlichten en te doorzien. In het licht van het Woord van God gaat ons het licht op over het verderf en over de werking van de vloek en het oordeel van God.
Wat wij voor ogen zien is niets anders dan het effect van de paradijstvloek, strafvoltrekking van het paradijsvonnis.
Daarom kan ook niemand het wagen een aanklacht tegen God in te dienen en zich over Hem te beklagen. Zeker, nu is er de chaos en die neemt met de dag toe, maar ze is alleen te verklaren vanuit het paradijswoord. Natuurlijk is het nu een moeitevol leven geworden, we zijn uit het paradijs gezet en verdreven, de toegang is ons verboden en versperd maar het is alleen te begrijpen naar het paradijsrecht en naar de wet van het begin. En overal in de wereld van de volken is gebleven de herinnering aan het paradijs, die herinnering is niet vervaagd.
Dat paradijs laat ons nooit met rust, het zit ons achterna op deze gevloekte aarde. We komen er nooit meer van los. De gang van zaken in deze onze wereld is alleen te verklaren uit het vonnis over de vloek.
Ziedaar nu onze ellende; uitsluiting van de gemeenschap met God. Gezet uit de hof van Eden. We zullen nooit meer uit eigen kracht dat paradijs weer betreden of desnoods veroveren. De engelen laten dat niet toe. Dat zal alleen te danken zijn aan God de Here alleen. Want Hij heeft ook het paradijsevangelie gepredikt. Want voordat het vonnis over de mens wordt uitgesproken is er al het vonnis gewezen over de slang en over de satan. In dat vonnis is het evangelie verborgen.
De slangenverdeler zal eenmaal komen en de satan verpletteren onder onze voeten. Die triomf wordt ons geschonken door de ander, door het zaad van de vrouw.
De strijd wordt voortgezet en de overwinning in die wereldomvattende oorlog is ons gegarandeerd.
God zit de satan met zijn paradijstvloek achterna, zit hem op de hielen en zegt hem zijn

ondergang aan. En die nederlaag is definitief en eeuwig. Het wordt een volkomen vernietiging. Door één die machtiger is dan satan.

In dit vonnis over de slang en satan troost God de mens belovende hem Zijn Zoon te geven. In dat licht van het vonnis over de slang is het uit te houden onder de gevolgen van het vonnis over de mens. Er is hoop, er gloort licht, er is perspectief. En ook dat is naar het recht van de Here, ook daarin bewijst Hij trouw en waarheid. God is recht en doet ons recht overeenkomstig zijn aloude paradijsbeloften en het verrassend paradijsevangelie. De mens is alleen veilig onder het woord van God en bij de Here God alleen.

3. De rechter kondigt af het paradijsevangelie.

We hebben er reeds veel van gezegd. Het vonnis over de mens wordt geplaatst in het licht van het vonnis over de slang en satan. Inderdaad, het is een vreselijk vonnis wanneer de satan wordt veroordeeld, maar dit vonnis tot zijn veroordeling bergt dan toch maar in zich het vonnis van de vrijspraak.

Let niet alleen op het vonnis over de mens en zijn vrouw, let voor alles op de veroordeling van de satan, die de verleider van het menselijk geslacht is en die nog altijd de eeuwen door, de mensen verleidt, dat is zijn ware aard: leugenaar en moordenaar van de mens.

Het is inderdaad waarheid dat in dat vonnis over de slang uitdrukkelijk de rechter laat horen zijn onwrikbare wil tot handhaving van zichzelf in deze komende strijd. Hij handhaaft zijn plan en zet dat door, nl. om de mens gelukkig te maken en terug te brengen in zijn gemeenschap. Hij begeert niet onze uitsluiting maar onze gemeenschap. Hij zal zijn wet handhaven en Hij zal nu gaan verlossen in recht en gerechtigheid. Sion zal naar recht worden verlost. Zo horen we dan ook zijn barmhartigheid in zijn vonnis. Het is zijn vaste wil om ons te redden daarom heeft God de mens ook willen opzoeken toen deze bevend voor Hem vluchtte.

Maar dat is dan ook alleen om de triomf van het zaad van de vrouw. We worden om Christus' wil gespaard en we krijgen het eeuwige leven alleen om de verdiensten van de Zoon van God. Zijn barmhartigheid is te zien en te geloven in de dood en opstanding van Christus.

Alle schuld is op Hem geladen, Hij heeft de toorn van God tegen het gehele menselijke geslacht gedragen en de toorn geblust in Zijn eigen bloed. Door zijn striemen is ons genezing geworden. Zo betoont Hij zowel zijn rechtvaardigheid als zijn barmhartigheid in Christus. (Art. 20 van de N.G.B.) En dat is naar het recht van het begin. Door de ongehoorzaamheid van die ene komt de dood tot alle mensen. Door de gehoorzaamheid van die Ene komt nu het leven tot allen die in Hem geloven. Ze worden tot rechtvaardigen gesteld.

Zie daar onze troost in het midden van de ellende.

Want God heeft in dat paradijs ons zijn zoon tot een advocaat gegeven. Zonder historische betrouwbaarheid van het paradijsverhaal hebben we ook geen historisch verhaal meer overgehouden over de komst en het werk van de laatste Adam. Christus zal de schuld betalen als borg en middelaar, Hij is nu onze advocaat bij de Vader. Hij wijst op het paradijsevangelie. Zonder dit paradijsevangelie is de mens ontroostbaar en heeft hij geen uitzicht op het komende paradijs van God.

In het vonnis over de grote aanklager van de broeders, zijn grote ondergang en eeuwig verderf, ligt nu ons vonnis van vrijspraak. Dan is het geraden om deze rechter om genade, om gratie te bidden. Het is hel of hemel, uitsluiting of eeuwige gemeenschap in het koninkrijk van God. God troost ons door dit evangelie dat beantwoordt aan zijn wet van het begin. Hij troost ons nu door Zijn beide troosters, Christus en Zijn Geest. Naar dit evangelie zal God oordelen nu en in het toekomstige leven, Zondag. 31. Het laatste woord van de rechter, indien we om genade bidden is: Ik heb de schuld en zonde weggedaan in de gekruisigde en opgewekte Christus.

Deze rechter is de Vader van de barmhartigheid en de God van alle vertroosting.

Amen.